

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Historia Provinciæ Paraquariæ Societatis Jesv

Techo, Nicolas

Leodii, MDCLXXIII.

Cap. 28. Guaïcuritii primùm ab Romero adeuntur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38528

in coëmendis ferramentis, aliisque rebus ad devinciendos largitate Barbaros, infumebant. Si quid cupediarum aliunde mitteretur, in pueros agrosque largiebantur, & à multis multa corrogabant, ut semper suppeteret quod darent, rati, ex mente Didaci Torres, dona apud Barbaros, mortalium egentissimos, miraculorum vicena subire debere. Si Guaicuræi, quod frequentissimum erat, mutarent loca, ipse Romerus (Morantâ ad Sarcinas relicto) difficillimis itineribus ad eos itabat, nec unquam fere sine operæ pretio, nam multos adultæ ætatis homines infantesque morti proximos his in excursionibus Christo lucrifecit. At in oppido quotquot graviter ægrotare contingebat, summâ ope ambo Socii adnitebantur, ut qui reliquo vitæ tempore ferarum more vixissent, saltem in morte ad Fidem Christi animum adjicerent. Satis constat his artibus ferocissimam Guaicuræorum gentem non tantum diu utcumque in officio fuisse retentam, sed etiam Niapurosum & Baiarum barbarissimorum hominum quamplurimos plectos, ut de Divinis rebus Socios verba facientes audire vellent.

Petri Romeri excursioner.

CAPUT XXVIII.
Guaicuritii primum ab Romero adeuntur.

Guaicuritiorum mores.

Petri Romeri patientia.

Guaicuritiorum primitia Deo facta.

CAPUT XXIX.
Martinus Xaverius Urtafum in Guairaniâ moritur & laudatur.

Incrementa Guairaniæ oppidorum.

IN eodem terrarum tractu Guaicuritiorum Dux (nam Guaicuræorum gens, uti supra demonstravimus, sub duobus capitibus bipartita est) sive vicinorum amulatione, sive religionis æstimatione, Socios apud Guaicuræos degentes rogatum venit, ut coram terras suas inspicerent, locumque ad condendum oppidum designarent. Lætus hoc nuncio Romerus, confidentius quam securus Barbaro se tradit ducendum: porro in omni peregrinatione perpetuus apud eam gentem mos inolevit, ut non tantum uxores & filios, sed etiam supellectilem, arma, domos plucatiles, omnia denique, de comæatu nihil solliciti, secum portent. His impedimentis impliciti vix milliæ Italicæ triduo eundo conficiunt: nam ubi tantillum procefferint, erectis in caulærum speciem storeis, cibum quarunt, nec ante ex uno in alium locum abeunt, quam totum venatione piscationeve exhausterint. Sic intolerabili tædio Romerus cum Guaicuritiorum gente, unico servulo & linguæ interprete comitatus, Barbarorum cibo contentus, per infestas aculeatis culcibus paludes, per obnoxia tygribus loca, per spineta, arundineta, & ambages, quadraginta totis diebus vix septem leucarum spatium, si rectâ iretur, confecerat, cum litteras ab Assumptionis Collegii Rectore accipit, quibus perlæctis, Barbarorum Duci significat, nisi citatis itineribus cum expedito comitatu pergerent, se infestâ, è Majorum voluntate, eò unde discesserat se rediturum. Ergo, relicta popularium suorum multitudine, Dux duplicavit itinera, Romerumque per suas terras celeriter circumductum, designato oppidi loco, ad Guaicuræos reduxit. Quamvis verò res ad exitum non perducta sit, non parva tamen Romeri laus fuit, contemptâ morte, infidæ genti pro Christi causa se tradentis. Verum ne incausum omnis à Romero susceptus labor caderet, infans in itinere ante mortem Sacramento expiatus est, & venefica anus cum morte colluctans, diu animæ medelam respuens, tandem Christiana fieri voluit, feliciterque in ultimo agone obtinuit. Sed jam gestit calamus Guairaniæ, Apostolicis operibus clarâ, revivere.

JOSEPHO Cataldino ad Comitia Provincialia profecto, tres tantum Socii, Antonius scilicet Ruifus, Simon Maçeta, & Martinus Xaverius Urtafum in Guairaniâ permanerant; pauci admodum pro multiplicitate rerum agendarum: nam Maracana, numerosi pagi Dominus, diu Sociis reluctatus, Divino terrore percitus, combusto suo pago, se tandem cum suis popularibus Ignatianis Neophytis adjunxerat; cujus exemplo confluebant undique Ethnici ad Sociorum oppida, ad eò jam numerosa & splendida, ut Antonius Ruifus scriberet, novalia hæc cum Peruviz veteribus conferri posse. In continuo motu erant Socii, sive in oppidis Ethnicos Neophytosque edocerent, sive ad loca remota, Barbaros reducendi ergo, excurrebant, sive denique quò fervor animi, peste miserum in modum grassante, singulos distraheret. Sic res Guairaniæ solâ Sociorum paucitate laborantis se habebant, cum Æterno Numini ex hac paucitate Martinum Xaverium Urtafum Sacerdotem, juvenem veteranis parem, ad Cælestes sedes evocare lubuit. Id ante maturitatem

annorum